

FASE WERFVOORBEREIDING

Anticiperen op veranderende omstandigheden door voorbereiding en planning

Bijna ieder bouwbedrijf wordt weleens geconfronteerd met laattijdige leveringen en prijswijzigingen, ongeacht de grootte van het bedrijf en de omvang van de projecten. Om een vlotte uitvoering te garanderen, is het belangrijk om goed te weten wanneer bestellingen geplaatst moeten worden en om rekening te houden met wijzigende leveringstermijnen (bv. omwille van materiaalschaarste).

B. Coemans, ing., senior hoofdadviseur, afdeling 'Beheer en kwaliteit', Buildwise
F. Suain, ing., senior hoofdadviseur, afdeling 'Beheer en kwaliteit', Buildwise

Vorbereiding en planning

Gebeurt jouw werfvoorbereiding ook vaak onnauwkeurig en/of te laat? Om de uitvoering van de werken optimaal te laten verlopen, is een goede voorbereiding onontbeerlijk. Zo zorg je er best voor dat:

- de nodige informatie tijdig, duidelijk en volledig beschikbaar is
- de materialen op tijd voorradig zijn

- materieel en ploegen beschikbaar zijn
- de werkplek goed toegankelijk is.

Dankzij een goede voorbereiding **voorkom je vertragingen** in de uitvoering en kunnen de werken kwalitatief uitgevoerd worden. Daarnaast vermijdt dit onnodige stress bij de medewerkers. De tijd die je investeert in de voorbereiding win je meervoudig terug tijdens de uitvoering.

Planning is een belangrijk onderdeel van een goede voorbereiding. Om de voorbereidingstaken (bv. het indienen en goedkeuren van documenten, het bestellen van materialen en het aanvragen van vergunningen) tijdig aan te vatten, kunnen ze opgenomen worden in een planning die vóór de uitvoering opgemaakt wordt. Dit wordt de **opwaartse planning** genoemd.

In onderstaand voorbeeld geeft de projectplanning aan wanneer de raam- en deurdorpels geplaatst worden. Door de leveringstermijn (rode lijn), de termijn om de bestelbon op te maken (gele lijn) en de goedkeuringstermijn van documenten (groene lijn) in te geven, wordt berekend wanneer de dorpels ten laatste besteld moeten worden (rode driehoek), wanneer de documenten goedgekeurd moeten zijn (gele driehoek) en wanneer ze ingediend moeten zijn (groene driehoek).

Wanneer de levertermijnen bijvoorbeeld oplopen door een tekort aan grondstoffen, worden alle datums automatisch herberekend. Hierdoor kan je **tijdig reageren** (en communiceren) als de uitvoeringstermijn in gevaar komt.

Projectplanning en resourceplanning

Bij grotere projecten ligt de nadruk meestal op de **logische volgorde van de taken**. Dit noemen we **projectplanning**.

Planningssjablonen

MS Project is een veelgebruikt planningsprogramma. Buildwise stelt **twee sjablonen** ter beschikking voor Belgische bouwbedrijven:

- een projectplanning voor grotere projecten (met de mogelijkheid om resources te beheren)
- een hybrideplanning om vele kleine projecten (met een beperkt aantal taken) en hun resources in één bestand te beheren.

Deze sjablonen kunnen aangevraagd worden via gebe@buildwise.be.

“Hoewel we ons bewust waren van het belang van een goede voorbereiding, zorgden laattijdige goedkeuringen van documenten en te laat geplaatste bestellingen regelmatig voor vertragingen tijdens de uitvoering. Het visueel maken van de opwaartse planning in het Buildwise-sjabloon was een échte eyeopener. Sindsdien hebben we een goed zicht op de voorbereiding en leggen we de juiste focus in de werkvoorbereiding en aankoop.”

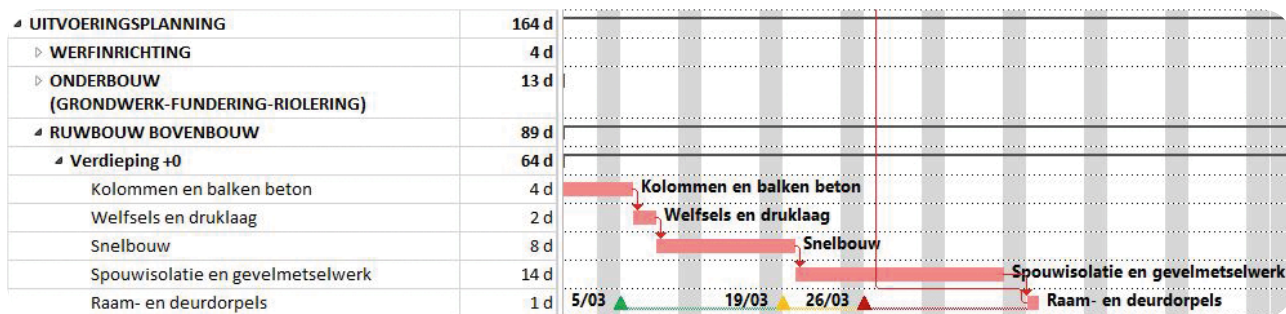
Stefan Van Puyvelde, Durabrik

Door de afhankelijkheden (relaties) tussen de taken te modelleren, verschuiven deze vanzelf wanneer voorgaande taken aangepast worden. Deze planning wordt vaak toegepast door algemene bouwbedrijven (kantoor- en appartementsgebouwen, infrastructuurwerken, installatiebedrijven en schrijnwerkers actief in de projectbouw ...).

Bedrijven die vele kleinere projecten uitvoeren (bv. stukadoors, vloerders en schilders), hebben vooral nood aan een overkoepelend zicht op de **beschikbaarheid van de resources**, zoals mensen en materieel. Dit noemen we **resourceplanning** (zie [Buildwise-artikel 2013/03.17](#)).

Een **hybrideplanning** combineert beide concepten:

- een projectplanning waarin ook resources gepland worden, wat nuttig kan zijn voor algemene bouwbedrijven
- een resourceplanning waarin ook de opeenvolging van (een beperkt aantal) taken van eenzelfde project (dat meestal een kortere doorlooptijd heeft) gemodelleerd wordt. Dit kan interessant zijn voor installatiebedrijven en schrijnwerkers in de particuliere sector, houtskelbouwers ...

Indienen documenten ▲ Goedkeuren documenten ▲ Afroep materialen ▲

1 Opwaartse planning volgens het Buildwise-sjabloon (MS Project).

Door de planning regelmatig bij te werken in functie van de voortgang, kan je de lopende projecten **tijdig bijsturen**, zowel tijdens de voorbereiding als de uitvoering.

Lean plannen

Naast het 'digitaal plannen' wordt steeds vaker '*lean plannen*' toegepast (zie [Innovation Paper 35](#)). Gekleurde post-its die op grote planvellen kleven tegen een wand, dat is het zichtbare deel van *lean plannen*. De echte kracht ligt echter in de **samenwerking** die ontstaat wanneer de bouwpartners met elkaar in overleg gaan en samen tot een gedetailleerde planning komen, die past binnen vooraf gedefinieerde randvoorwaarden. Deze planning wordt dagelijks kort opgevolgd tijdens een *daily stand*. Hierdoor kan er zeer snel ingespeeld worden op wijzigende omstandigheden.

Lean plannen vergroot het **engagement** van de bouwpartners, waardoor ze beter samenwerken. Er gaat extra aandacht naar de voorbereiding van de uit te voeren taken. Checklists kunnen helpen om ervoor te zorgen dat de nodige resources (mensen, materieel en materiaal) tijdig beschikbaar zijn. Vele aannemers getuigen dat ze dankzij een *lean* planning gemakkelijk 20 tot 30 % sneller opleveren, een hogere kwaliteit kunnen bieden en minder fouten maken.

Verhoog jouw efficiëntie door gebruik te maken van sjablonen. Deze kunnen een checklist van de (voorbereidings)taken bevatten. Kopieer het sjabloon voor elk nieuw project en maak zo een snelle start!

Bouwbedrijven passen *lean plannen* voornamelijk toe tijdens de uitvoeringsfase, maar in feite is het een techniek die overal geïmplementeerd kan worden waar mensen samenwerken, dus ook in de voorbereidingsfase of een kantooromgeving. Communicatie en anticipatie zijn de sleutelwoorden voor **voorspelbaar en betrouwbaar plannen en bouwen**.

Buildwise is ervan overtuigd dat de grootste successen behaald kunnen worden met het **7-5-stappenplan**. Dit bestaat uit zeven stappen die op vijf momenten plaatsvinden (zie [Buildwise-artikel 2022/05.10](#)). De eerste stap is meestal het opstellen van een digitale projectplanning, zoals eerder beschreven werd (zie ook [Buildwise-artikel 2020/02.16](#)). ➔